

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Károly Róbert Campus
Kertészettudományi Intézet

**A leggyakrabban használt gyógynövények a fogászatban-fókuszban az
orvosi zsálya**

ZÁRÓDOLGOZAT

Készítette:

Hipszki-Győrei Katalin
LLIY58

Gyógy- és fűszernövények felsőoktatási szakképzési szak

Konzulens:

Dr. Láposi Réka
egyetemi docens

Gyöngyös
2024

Tartalmi kivonat (absztrakt)

A leggyakrabban használt gyógynövények a fogászatban-fókuszban az orvosi zsálya

Hipszki-Györei Katalin

Gyógy- és fűszernövények felsőoktatási szakképzési szak, levelező munkarend

Növénytermesztési-tudományok Intézet

Konzulens: Dr. Láposi Réka egyetemi docens

A záródolgozatomban a fogászatban leggyakrabban használt gyógynövények jellemzését foglaltam össze: szegfűszegfa (*Syzygium aromaticum* (L.) Merr. et L. M. Perry), orvosi székfű (*Matricaria recutita* L.), kerti körömvirág (*Calendula officinalis* L.), valódi levendula (*Lavandula angustifolia* Mill.), borsosmenta (*Mentha × piperita* L., cserszömörce (*Cotinus coggygria* Scop.), kerti kakukkfű (*Thymus vulgaris* L.) és középpontba helyeztem az orvosi zsályát (*Salvia officinalis* L.). Így ismertetem benne az orvosi zsálya jellemző tulajdonságait, termesztéstechnológiáját, a termesztésére vonatkozó jelenlegi adatokkal együtt, kitérek a feldolgozására és tárolására is. A felhasználás tekintetében nem csak a fogászati használatát, hanem más irányú felhasználási módjait is ismertetem. Az orvosi zsálya termesztésével kapcsolatban egy gyógynövénytermesztő tapasztalatait is bemutatom a záródolgozatban. A termesztési tapasztalatokon kívül a kosdi Levendulamama fűszer- és gyógynövénykert rövid bemutatása és tevékenysége is szerepel.

A záródolgozat készítése közben arra a következtetésre jutottam, hogy az orvosi zsálya még mindig megérdemli a figyelmet, melyet széleskörű jótékony hatásainak nem túl igényes természetének köszönhet. Lehetőségek is vannak még ebben a növényben: tujonmentes államilag elismert fajta termesztésbe vonása, ökológiai gazdálkodásba vont termőterületek növelése. Gyengeségei is vannak, melyek közül a legfontosabb a rákkeltő hatású tujon tartalma. A veszélyek között a modern gyógyszeripar további fejlődése kapott helyet, ami nem csak az orvosi zsályára jelenthet veszélyt. Összességében az orvosi zsálya termesztésében és felhasználásában vannak még lehetőségek és kihívások is.